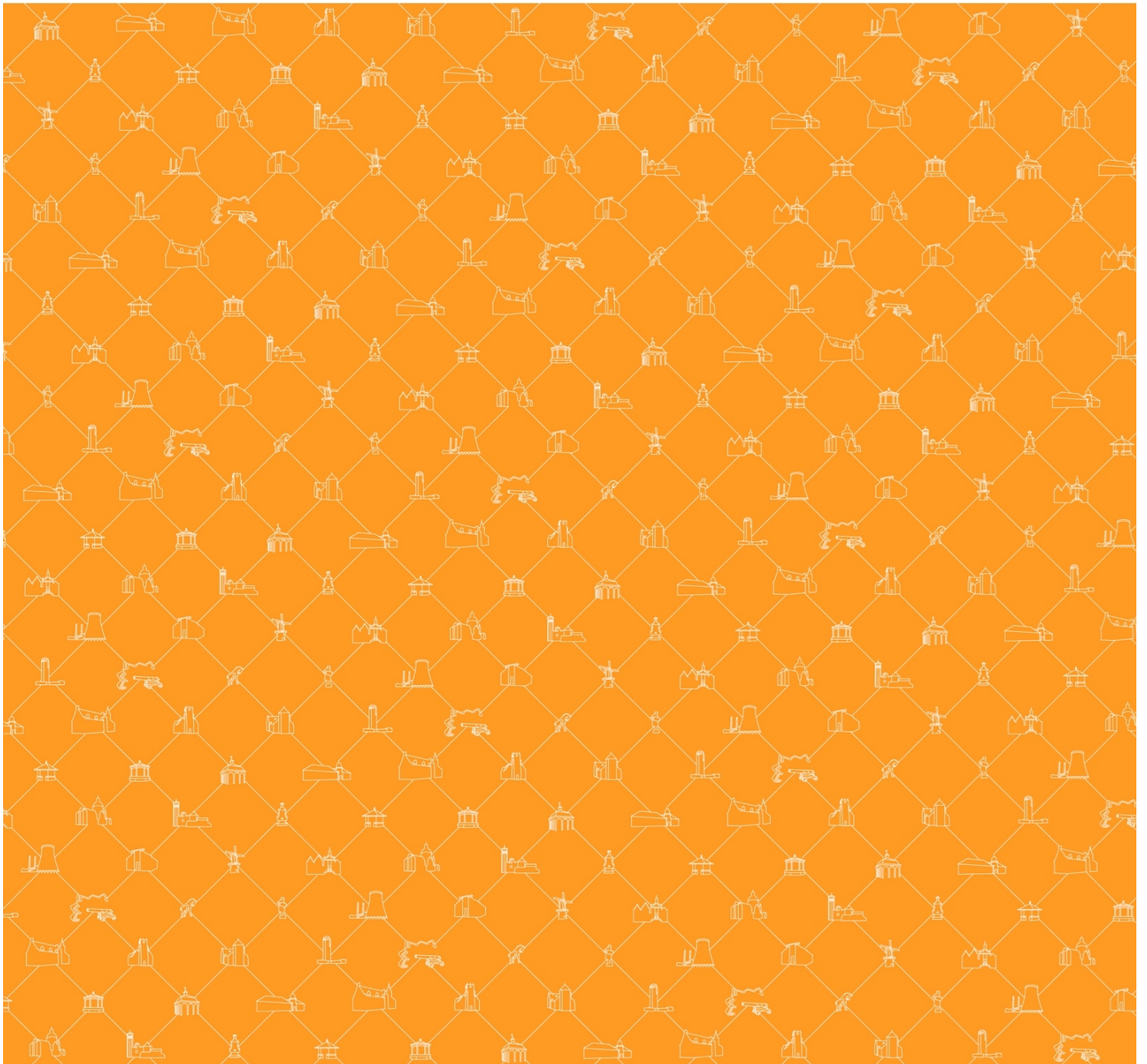

5. Kadernota 2025-2028

5.1 Inleiding

Met dit deel van de Voorjaarsnota kijken we vooral vooruit. En zoals u al eerder heeft kunnen lezen, ligt er een financiële uitdaging. In 2025 zijn de vooruitzichten voorlopig voorzichtig positief. Maar, er ligt wel een structurele opgave voor ons. De omvang daarvan is ook nog onzeker:

- De meicirculaire laat nog geen vertaling zien van het Regeerakkoord;
- De scenariokeuze voor het DIOR moet nog worden gemaakt met de bijbehorende financiële consequenties;
- De aanpak in het sociaal domein zal tot gevolg hebben dat de inzet van maatwerkvoorzieningen (Wmo en jeugd) terugloopt, met een bijbehorend financieel effect. Maar we worden hier ook geconfronteerd met onder andere loon- en prijsontwikkelingen bij de zorgaanbieders, die groter zijn dan de reguliere inflatie;
- In deze kadernota is een aantal maatregelen nog niet financieel vertaald. Denk bijvoorbeeld aan het toekomstbestendig maken van het personeelsinformatiesysteem. In de begroting zijn deze effecten wel in beeld.

Dat betekent dat we niet achterover kunnen leunen. In 2025 versterken we de financiële basis. Na de financiële vertaling van het coalitieakkoord in februari 2023 zijn we terughoudend met nieuwe initiatieven. We doen wat nodig is en we met elkaar hebben afgesproken. Als we nieuwe zaken oppakken, geven we aan wat we niet meer doen of anders gaan doen. Er ligt een taak voor de organisatie om onze beperkte personele capaciteit en financiële middelen zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten. Personeel, financiële middelen en onze ambitie moeten met elkaar in balans zijn.

De sleutel naar de toekomst ligt in het begrip gezamenlijkheid. Samen – inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en gemeente – staan we aan de lat om Geertruidenberg een gemeente te laten zijn waar het prettig samenleven is. We hebben daarin elk onze eigen unieke toegevoegde waarde en die brengt ons samen verder; meer gemeenschap en minder gemeente. We nemen de tijd tot aan de kadernota 2026 om de koers voor de toekomst te bepalen.

Het vertrekpunt voor deze kadernota is:

(bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Beginstand 2024 (na begroting)	503	V	2.215	N	2.202	N	2.202	N
Turap 2024-1	1.659	N	1.774	N	1.878	N	1.878	N
Algemene uitkering	946	V	2.609	V	2.328	V	2.385	V
Autonome ontwikkelingen	1.378	N	1.298	N	1.298	N	1.308	N
Vertrekpunt voor de kadernota	1.588	N	2.677	N	3.050	N	3.003	N

De autonome ontwikkelingen worden verklaard door:

- de ontwikkelingen bij verbonden partijen zoals die blijken uit de concept begrotingen 2025. In verband met de verdergaande regionale samenwerking binnen de Baroniegemeenten en binnen het verband van de Stedelijke Regio Breda Tilburg (SRBT) nemen we vanaf 2025 structurele middelen (€ 50.000) op voor de verdere vormgeving van de governance binnen die nu nog informele samenwerkingsverbanden. Speciale aandacht hierbij is er voor de democratische legitimiteit van die samenwerking.
- de aanpassingen in de prognoses voor met name het sociaal domein en
- de inflatiecorrectie voor onze eigen opbrengsten zoals de OZB.

We nemen hier ook de uitbreiding op van formatie voor het uitvoeren van de WOO.

5.2 Ontwikkelingen Programma's

Programma 1 Opgave Leefbaarheid

Wat willen we bereiken?

- Een meer effectief en efficiënt beheer van de openbare ruimte
- Verduurzamen en verbeteren in de openbare ruimte (betere beleving)
- Verbeteren van verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid
- Verminderen van verkeersongevallen en –ongelukken in de gemeente
- Vergroenen: meer biodiversiteit en verminderen hittestress
- Sociale cohesie: meer ontmoetingsplekken en –momenten om samen te komen en lokaal eigenaarschap door burgerinitiatieven
- Verbeteren van recreatieve voorzieningen

Wat gaan we daar voor doen?

- Duurzame Inrichting Openbare Ruimte (DIOR)
Wij streven naar een efficiënt en effectief beheer van de openbare ruimte. We hanteren sobere, maar technisch veilige en nette standaarden. We maken gebruik van een proactieve aanpak in het aanpakken van klimaatverandering en het bevorderen van biodiversiteit. We werken nauw samenwerking met onze inwoners. Op deze manier komen we ook meer in control op het beheer en onderhoud in de openbare ruimte.
- Black spots
We lossen de grootste verkeersknelpunten binnen de gemeente op. Dit betreft de uitvoering van de wens vanuit de raad.
- Vergroenen Kerkplein
We richten het Kerkplein in Raamsdonk beter in door een kwaliteitsimpuls toe te voegen in het groen en de voorzieningen. Dit project is gestart als burgerinitiatief. De behoefte bestaat nog altijd, waarbij het nieuwe inrichtingsplan focust op de programmatische doelen leefbaarheid en vergroenen.
- Samen sterk in uw Buurt
Sinds 1 februari 2024 zijn we heel lokaal actief bij de buurten in Geertruidenberg, Raamsdonk en Raamsdonksveer. Wijkgericht SAMENwerken, Team Afval, Wijkonderhoud en eventueel andere samenwerkingspartners gaan met inwoners aan de slag om onze wijken schoner, veiliger én mooier te maken. Daarmee willen we beter aansluiten bij de leefwereld van de inwoners.
2024 staat in het teken van een pilot. De eerste voortekenen zijn heel positief en in 2025 willen we het concept uitbreiden en versterken door nog meer expertises aan te laten sluiten en zo op lokale schaal als één gemeente naar buiten te gaan.
Tot nu toe ontbreekt het aan uitvoerend budget en wordt de inspanningen van verschillende budgetten bekostigd. Om de volgende stap te kunnen zetten is structureel budget nodig.
- Onderzoek halve Zolenpad
Rondom het Halve Zolenpad liggen in onze organisatie verschillende ambities. Vanwege de cultuurhistorische waarde, de recreatieve mogelijkheden en de potentie als (snel)fietsroute zijn er diverse ideeën over de verdere ontwikkeling van dit pad. Dit willen we in één aanpak gaan organiseren. Zo ontstaat er de komende jaren eenduidigheid over de (her)ontwikkeling van het totale tracé van het Halve Zolenpad.
- Projectleider A27
Gemeentelijke belangen worden vertegenwoordigd in de aanpak rijksweg A27.
- Reservering onderhoudsplan
De eerder voorgenomen reservering voor het MJOP vervalt.

Wat mag dat kosten?

Exploitatie (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
DIOR	PM		PM		PM		PM	
Vergroenen Kerkplein Raamsdonk			2	N	2	N	2	N
Samen sterk in uw Buurt	30	N	20	N	20	N	20	N
Projectleider A27	120	N						
Onderzoek Halve Zolenpad	40	N						
Reservering onderhoudsplan	400	V						
Totaal exploitatie	210	V	22	N	22	N	22	N

Investerings (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Vergroenen Kerkplein (€ 100.000)			4	N	3	N	3	N
Black Spots (€ 1.000.000)					35	N	35	N
Totaal investeringen			4	N	38	N	38	N

Mutatie reserve (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Projectleider A27	120	V						
Totaal mutaties reserves	120	V						

Leefbaarheid (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Exploitatie	210	V	22	N	22	N	22	N
Investerings			4	N	38	N	38	N
Mutatie reserves	120	V						
Totaal leefbaarheid	330	V	26	N	60	N	60	N

Waar heeft het college niet voor gekozen:

Exploitatie (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Onderzoek HOV Van Wijngaardenstraat	20	N						
Samen sterk in uw buurt (halveren bedrag)	30	N	20	N	20	N	20	N
Integrale aanpak Halve Zolenpad (meerjarig)			20	N	20	N	20	N
Totaal exploitatie	50	N	40	N	40	N	40	N

Investerings (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Herinrichting Jan Campertplein (€185.000)			6	N	6	N	6	N
Aanpak 1 Black spot per jaar (€ 1.000.000)					35	N	70	N
Totaal Investerings			6	N	41	N	76	N

Programma 2 Opgave Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

- Klimaatadaptatie: herstellen ecosysteem en bevorderen biodiversiteit
- Aardgasverbruik verminderen: CO2-neutraal en aardgasvrije gemeente
- Duurzaamheid: verminderen hittestress, versterken natuur, meer groen
- Groei van het aantal recreatievoorzieningen
- Vergroenen van de gemeente
- Goede energie infrastructuur
- Circulariteit: betere afvalscheiding

Wat gaan we daar voor doen?

- Soortenmanagement plan biodiversiteit woningen
 De Wet natuurbescherming schrijft voor dat voorafgaand aan het isoleren van dak- en spouwmuren ecologisch onderzoek moet worden uitgevoerd naar beschermde diersoorten (specifiek huismus, gierzwaluw en vleermuizen). In veel gevallen moeten er op basis van dat onderzoek maatregelen ter bescherming van die diersoorten worden genomen. Omdat een ecologisch onderzoek per individuele woning tijdrovend en kostbaar is, wordt ingezet op een soortenmanagementplan (SMP). Dat is een ecologisch onderzoek naar soorten op gebiedsniveau (gehele gemeente of deel van de gemeente) inclusief maatregelen voor de instandhouding van soorten. Deze SMP-methodiek wordt breed gesteund en gepromoot door onder andere Rijksoverheid, provincies en VNG.
 We streven naar een soepel verloop van werkzaamheden die invloed hebben op de schil van een gebouw, zonder dat voor elk gebouw een individueel ecologisch onderzoek moet worden uitgevoerd. En inzichtelijk te krijgen of bepaalde populaties behouden en bevorderen worden en welke maatregelen we hiervoor hebben genomen.
- Warmte transitievisie
 In 2025 is de Transitievisie warmte toe aan herijking, dit geldt ook voor de Buurtuitvoeringsplannen. Waar in eerste instantie is ingezet op drie buurten, volgt nu een analyse voor de hele gemeente. Zodat het potentieel van de gemeente inzichtelijk wordt om op termijn van het gas af te gaan. Dit geldt is nog niet opgenomen in de begroting.
- Ecopark
 Met het Ecopark willen we een groot project realiseren met gelden die voortkomen uit de gebiedsinvesteringen van 'Net op Zee'. Dit project heeft als doel om de natuur te behouden en te versterken, de fysieke leefomgeving te verbeteren en de regionale economie te versterken. Vanaf 2026 ontvangen wij 'naar alle waarschijnlijkheid' Rijksgelden om dit mogelijk te maken. We willen 2025 om hier de nodige voorbereidingen op te treffen. De middelen ten behoeve van het voorbereidingskrediet en plankosten worden uiteindelijk verrekend met het te ontvangen bedrag.
- Midden- en laagspanningsnet Enexis
 Het energienet zit vol en dat leidt tot netcongestie (file op het elektriciteitsnet). Enexis is de komende jaren druk bezig om dit probleem zo goed mogelijk op te lossen. Dat moeten wij als gemeente in goede banen leiden, om het voor de inwoners zo soepel mogelijk te laten verlopen. Het gaat hierbij om het midden- en laagspanningsnet.
- Afvalscheiding
 Er is momenteel niet structureel een passend voertuig beschikbaar voor de Afvalcoach om zijn werkzaamheden uit te kunnen voeren. De insteek is een elektrische auto, aangezien dit past bij de aard van de werkzaamheden. Op deze manier creëren we een schone en goed werkende inzamelinfrastructuur en de mogelijkheid van controle en handhaving op de naleving van het afvalbeleid.

Wat mag dat kosten?

Exploitatie (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Soortenmanagement plan biodiversiteit	150	N	150	N	75	N	35	N
Herijking transitievisie warmte	70	N						
Midden- en laagspanningsnet Enexis	30	N	30	N	30	N	30	N
Totaal exploitatie	250	N	180	N	105	N	65	N

Investerings (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Vorbereidingskrediet Ecopark (€ 100.000)			21	N	21	N	21	N
Afvalscheiding voertuig (€ 95.000)			10	N	10	N	10	N

Totaal investeringen			31	N	31	N	31	N
-----------------------------	--	--	-----------	----------	-----------	----------	-----------	----------

Mutatie reserve (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Voorbereidingskrediet Ecopark			21	V	21	V	21	V
Afscheiding voertuig			10	V	10	V	10	V
Totaal mutaties reserves			31	V	31	V	31	V

Duurzaamheid (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Exploitatie	250	N	180	N	105	N	65	N
Investeringen			31	N	31	N	31	N
Mutaties reserves			31	V	31	V	31	V
Totaal duurzaamheid	250	N	180	N	105	N	65	N

Programma 3 Opgave Mens en Zorg

Wat willen we bereiken

- Realiseren van een lokale samenleving waar iedereen in de gemeente Geertruidenberg naar vermogen mee doet én naar vermogen bijdraagt. Inwoners kijken naar elkaar om en voelen zich verbonden
- Realiseren van kostenbeheersing in het sociaal domein
- Realiseren van integrale laagdrempelige advies- en ondersteuning bij sociaal-maatschappelijke vragen van inwoners. Dit doen we in de vorm van een duidelijk herkenbare vrije inloop op verschillende plekken in de gemeente.
- Met reablement beogen we de kwaliteit van leven van mensen te bevorderen en zorgen we ervoor dat mensen actief zijn en/of weer worden. Hierdoor kunnen ze zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen en de zorgvraag uitstellen.
- Realiseren van fysieke infrastructuur in de vier wijken van de gemeente waar inwoners elkaar én maatschappelijke organisaties laagdrempelig ontmoeten, activiteiten ondernemen en tot steun zijn bij vragen.
- Met de basisvoorziening welzijn een beweging maken naar de voorkant, zodat er meer mogelijkheden worden gecreëerd om laagdrempelige ondersteuning mogelijk te maken en geïndiceerde zorg kan worden voorkomen (of uitgesteld).
- Realiseren van een Multi Functionele Accommodatie als hart van de wijk.
- Gezonder en veiliger opgroeien van kinderen en jongeren
- Meer kinderen, jongeren en volwassenen die sporten, bewegen en meedoen aan cultuur. Het gaat hierbij ook om kwetsbare groepen en mensen die achterblijven in sport-, beweeg- en cultuurdeelname

Wat gaan we daar voor doen?

- Transformatie sociaal domein
 Transformeren van het sociaal domein naar een houdbare, toekomstbestendige, sociaal-maatschappelijke ondersteuningsstructuur. Inhoudelijk betekent dit een krachtige beweging naar de voorkant waarbij vragen vooral in en met de eigen leefomgeving worden opgepakt. Hierdoor blijven ze klein, wordt zelfredzaamheid versterkt en remmen we het beroep op geïndiceerde individuele voorzieningen. Ons streven is om – in samenhang met de focus op kostenbeheersing– de jaarlijkse groei in het sociaal domein te verminderen.
- Kostenbeheersing sociaal domein
 Doelmatige en doeltreffende inzet van middelen in het sociaal domein door gerichte aanpak

van kostenbeheersing sociaal domein breed. Kritische analyse op alle uitgaven op mogelijkheden voor afschalen, afstoten, temporiseren of externe dekking.

- Implementatie integraal wijkteam
Ontwikkeling van een integraal wijkteam 0-100 dat aanwezig is in alle kernen. Hierin combineren we de komende jaren de ontwikkeling van de sterke lokale teams/uitvoering Proof of concep) (jeugd domein), pilot generalistisch wijkteam (verbinding loket WIZ-CJG-Welzijn) en het omgekeerd werken in de basisondersteuning.
- Reablement
Reablement richt zich op ouderen die een melding doen voor een Wmo voorziening. Bij deze doelgroep gaan we bekijken wat er verbeterd kan worden op het gebied van zelfredzaamheid. Door een ergotherapeut wordt in de thuissituatie gekeken hoe de cliënt huishoudelijke taken uitvoert, wat de cliënt zelf nog kan, wat de cliënt weer zelf wil kunnen en aan welke doelen gewerkt gaat worden.
- Versterken inloop- en wijkvoorzieningen
In de vier wijken van de gemeente bepalen welke voorzieningen aanwezig moeten zijn om een vitale wijk te zijn en te blijven, op welk niveau die nu zitten, en wat er per wijk nodig is om op het gewenste niveau te komen
- Versterken sociale basis
Met de welzijnsorganisatie voorzieningen/diensten ontwikkelen die bijdragen aan het versterken van een sociale basis en bijdragen aan het (op)bouwen van een gemeenschap (community building)
- School- en wijk/ multifunctionele accommodatie (MFA) Hooipolder
Een uitnodigend gebouw realiseren dat zorgt voor verbinding met een laagdrempelige toegankelijkheid. Het project draagt bij aan het veilig, gezond, gelukkig en kansrijk opgroeien van kinderen in onze gemeente. Het draagt tevens bij aan de ambitie om onderwijs zoveel mogelijk in een doorgaande leerlijn te laten plaatsvinden. Daarnaast draagt het bij aan de maatschappelijke cohesie en de leefbaarheid binnen het gebied.
- Regio WBO jeugdhulp: dienstverleningsovereenkomst (DVO) en norm voor opdrachtgeverschap
Met het vaststellen van de DVO leggen we de samenwerking in Regio WBO vast en regelen we dat de inkoop en de daarmee samenhangende taken van de specialistische jeugdhulp en Jeugdbescherming & Jeugdreclassering geregeld is. Daarnaast werken we aan een consistente meerjarenkoers, die rust en stabiliteit biedt om ons jeugdhulplandschap vanuit de inhoud te transformeren. Hiermee organiseren we “de juiste en de beste hulp voor de jeugdige, zo thuis mogelijk”.
- Buurtsportcoaches
We gaan de buurtsportcoaches inzetten waarvoor ze bedoeld zijn: in de wijken en buurten, waarbij er aansluiting wordt gevonden met het onderwijs en welzijnswerk.

Wat mag dat kosten?

Exploitatie (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Implementatie integrale wijkteams	200	N	150	N				
Inloop- en wijkvoorzieningen	40	N						
Pilot reablement	30	N						
Versterken sociale basis	100	N	100	N	50	N	50	N
Transformatie en kostenbeheersing	500	V	900	V	2.500	V	3.700	V
Buurtsportcoaches	60	N	60	N				
Totaal exploitatie	70	V	590	V	2.450	V	3.650	V

Investerings (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
MFA Hooipolder (€ 7.00.000)								

Realisatie school in 2028 (i.p.v. 2027)								300	V
Totaal investeringen								300	V

Mutatie reserve (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028		
Realisatie school in 2028 (i.p.v. 2027)								300	N
Totaal mutaties reserves								300	N

Mens en zorg (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Exploitatie	130	V	650	V	2.450	V	3.650	V
Investeringen							300	V
Mutaties reserves							300	N
Totaal Mens en zorg	130	V	650	V	2.450	V	3.650	V

Programma 4 Opgave Wonen

Wat willen we bereiken?

- We creëren woonruimte naar behoefte en we pakken regie op de woningmarkt

Wat gaan we daar voor doen?

- Herontwikkeling locatie brugklasjebouw
We leveren een bijdrage aan de opgave om voldoende woningen te ontwikkelen waarmee we de woningnood aanpakken. Met de sloop van het voormalige brugklas gebouw van het Dongemond College is de locatie braak komen te liggen en weer volledig in eigendom van de gemeente. Nu het verwijderen van de 150 kV hoogspanningsmasten steeds concreter wordt, kunnen we een plan gaan maken om deze locatie te ontwikkelen voor woningbouw.
- Woningbouwlocaties Raamsdonk
De visiewoningbouwlocaties Raamsdonk gaat duidelijkheid verschaffen welke locaties we in en rond de kern Raamsdonk tot ontwikkeling willen brengen en in welke tempo. Hiermee leveren we een bijdrage aan de opgave om voldoende woningen te ontwikkelen om de woningnood te lijf te gaan. We houden de regie door de locaties verder uit te werken en tijdig de juiste randvoorwaarden te stellen.

Wat mag dat kosten?

Exploitatie (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Locatie brugklasjebouw	20	N						
Woningbouwlocatie Raamsdonk	PM		PM		PM		PM	
Totaal exploitatie	20	N						

Mutatie reserve (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Locatie brugklasjebouw	20	V						
Woningbouwlocatie Raamsdonk	PM		PM		PM		PM	
Totaal mutaties reserves	20	V						

Wonen (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Exploitatie	20	N						
Mutaties reserves	20	V						
Totaal Wonen	0	N						

Programma 5 Opgave Economie en Toerisme

Wat willen we bereiken?

- Meer toeristische en recreatieve bezoekers trekken
- We zijn gastvrij naar bewoners en bezoekers

Wat gaan we daar voor doen?

- Overgang VVV naar RBT De Langstraat
Voortzetten van het toeristisch informatiepunt binnen de gemeente om vestingstad aan de Biesbosch toeristisch op de kaart te blijven zetten. We brengen het onder binnen het regionale bureau voor toerisme om kwetsbaarheid te verminderen, gezamenlijk de Langstraatregio te promoten en meer toeristische en recreatieve bezoekers te trekken.
- Kermis en weekmarkten evalueren en beleid herzien
De invullingen en organisatie van de kermissen en weekmarkten afstemmen op de behoefte van inwoners met oog voor de mogelijkheden van de exploitanten en marktcoördinatoren.

Wat mag dat kosten?

Exploitatie (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Aansluiten RBT De Langstraat	63	N	38	N	38	N	38	N
Totaal exploitatie	63	N	38	N	38	N	38	N

Economie en toerisme (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Exploitatie	63	N	38	N	38	N	38	N
Totaal Economie en toerisme	63	N	38	N	38	N	38	N

Programma 6 Opgave Bestuur en Dienstverlening

Wat willen we bereiken?

- We verlenen deskundiger advies
- Het gemeentehuis is het 'huis' van de gemeente; iedereen voelt zich welkom

Wat gaan we daar voor doen?

- Juridische databank
Door aansluiting op een juridische databank kan sneller, efficiënter en completer juridische kwaliteitszorg worden geleverd, wat ten goede komt aan de dienstverlening, zowel intern als extern. Hierdoor kunnen we sneller dwarsverbanden leggen tussen relevante informatie, zoals wetten, kamerstukken, rechterlijke uitspraken en academische artikelen. Zo komen we sneller tot nieuwe inzichten en tillen we onze expertise naar een hoger niveau.
- Verbouw gemeentehuis
Er is een investering nodig in het gemeentehuis om de dienstverlening te kunnen blijven continueren en verbeteren, maar ook voor de huisvesting van ons personeel.

Wat mag dat kosten?

Exploitatie (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Juridische databank	35	N	35	N	35	N	35	N
Totaal exploitatie	35	N	35	N	35	N	35	N

Investerings (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Verbouw gemeentehuis (€ 800.000)			88	N	87	N	86	N
Totaal investeringen			88	N	87	N	86	N

Bestuur en dienstverlening (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Exploitatie	35	N	35	N	35	N	35	N
Investerings			88	N	87	N	86	N
Totaal Bestuur en dienstverlening	35	N	123	N	122	N	121	N

Programma 7 Opgave Financiën en Organisatie

Wat willen we bereiken?

- Naar de toekomst borgen we de continuïteit van de personeels- en salarisadministratie
- Verbeteren van de kwaliteit, professionaliteit en continuïteit van de dienstverlening
- We zorgen ervoor dat bestedingen rechtmatig worden gedaan
- We zorgen voor een structureel sluitende begroting met ruimte voor tegenslagen

Wat gaan we daar voor doen?

- Toekomstbestendig personeelsinformatiesysteem
We geven vorm en invulling aan een toekomstbestendig personeels- en salarissysteem.
- Digitale infrastructuur
We werken plaats- en tijdsafhankelijk en zijn hierdoor beter bereikbaar voor onze inwoners. De digitale infrastructuur biedt hiervoor de basis en moet herzien worden, omdat deze niet meer toekomstbestendig is. Doordat steeds meer applicaties in de cloud gaan draaien moet er meer naar samenwerking gezocht worden met leveranciers, gemeenten en ketenpartners.
- Contractbeheer/ contractmanagement
We willen zicht en inzicht hebben in onze contracten en het management en beheer daarvan borgen in de organisatie zodat we hier op een juiste manier op kunnen sturen. Uiteindelijk leidt dit tot vermindering van kosten van de contracten die de gemeente heeft met partijen.
- Solvabiliteitsstorting verlagen
De eerder voorgenomen impuls in het eigen vermogen verval.

Wat mag dat kosten?

Exploitatie (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Salarisadministratie		PM		PM		PM		PM
Digitale infrastructuur	50	N						
Contractbeheer/ -management	60	N	60	N	60	N	60	N
Solvabiliteitsstorting	900	V						
Totaal exploitatie	790	V	60	N	60	N	60	N

Financiën en organisatie (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Exploitatie	790	V	60	N	60	N	60	N
Totaal Financiën en organisatie	790	V	60	N	60	N	60	N

Waar heeft het college niet voor gekozen:

Exploitatie (bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Formatie beleidsveld groen	90	N						

Totaal exploitatie	90	N						

5.3 Financiële vertaling kadernota

Financiële vertaling kadernota

(bedragen x € 1.000,-)	2025		2026		2027		2028	
Beginstand 2024 (na begroting)	503	V	2.215	N	2.202	N	2.202	N
Turap 2024-1	1.675	N	1.789	N	1.894	N	1.894	N
Algemene uitkering	946	V	2.609	V	2.328	V	2.385	V
Autonome ontwikkelingen	1.378	N	1.298	N	1.298	N	1.308	N
Vertrekpunt voor de kadernota	1.604	N	2.693	N	3.066	N	3.019	N
Beleidsvoornemens								
Leefbaarheid	330	V	26	N	60	N	60	N
Duurzaamheid	250	N	180	N	105	N	65	N
Mens en zorg	70	V	590	V	2.450	V	3.650	V
Wonen								
Economie en toerisme	63	N	38	N	38	N	38	N
Bestuur en dienstverlening	35	N	123	N	122	N	121	N
Financiën en organisatie	790	V	60	N	60	N	60	N
Totaal beleidsvoornemens	842	V	163	V	2.065	V	3.306	V
Voorlopig perspectief na kadernota								
Voorlopig perspectief na kadernota	762	N	2.530	N	1.001	N	287	V
Waarvan incidenteel	1.027	N	250	N	4	V	79	V
Waarvan structureel	265	V	2.280	N	1.005	N	208	V

